

Woeste Gronden

Dorpskrant Schaarsbergen

IN DIT NUMMER

Klaas Gubbels

't Pannekoekhuis 40 jaar

Eddy Brons

Bosbeheer Warnsborn

Avond4daagse

School's cool

Emilie Koers

Gastvrijheid met een glimlach!

BOSRIJKE
OMGEVING
RUIM TERRAS

AMBACHTELIJK
GEBAKKEN
SPEELTUIN

DINSDAG
T/M ZONDAG
12.00 - 20.00 UUR

VOLG ONS OP

SCHAARSBERGEN

Kemperbergerweg 673 ♦ 6816 RV Arnhem ♦ 026 - 443 14 34
www.pannekoekhuis.nl

Colofon

Redactie

Abco Blok, Herman Boesveld,
Johan Kloosterboer, Kirsten Leijnse,
Mireille Riesenbeck

Vormgeving & Eindredactie

Minke Hylarides,
Annemarie van Lierop

Mailadres redactie

dorpskrant@schaarsbergen.nl

Fotografie

Henk Monster, Eendracht,
berrydereus-fotografie.nl, Gideon
Franzen, Het Nationale Park De
Hoge Veluwe, IPC, Kirsten Leijnse,
Luke Porter, Tijmen Majoor

Bezorging

Jeannette de Vries (026 44 24 460)

Druk

Rozijn Repro, Didam

Woeste Gronden verschijnt vier
keer per jaar. Sluitingsdatum kopij
volgende nummer is 22 juli 2025, dit
nummer verschijnt begin september.
Voorpagina: Klaas Gubbels

Inhoud

Van de redactie	5
Van de Dorpsraad	6
Leven op Schaarsbergen: Eddy Brons	8
Uitgelicht: School's cool	11
Uitgelicht: WaalRijnStappers - Energiepunt-Noord	13
Wie de jeugd heeft: Emilie Koers	14
Van de Hoge Veluwe	16
Uitgelicht: Zwemmen - Avondwandeling golfbaan	17
Uitgelicht: Duiken - Dieptepsychologie	19
Bosbeheer op Warnsborn	

Jubileum 't Pannekoekhuis Schaarsbergen	22
Schoffelaar	25
Interview met Klaas Gubbels	26
IPC Groene Ruimte	28
Avondvierdaagse	31
Kerknieuws	32
Gemeentenieuws	34
Verenigingsnieuws: Eendracht en JES! Arnhem	37
Bij de hand	38
Agenda	39

Bestuur Dorpsraad

Bart Loman, voorzitter (brtloman@gmail.com)
Marcel Brons, penningmeester (penningmeester@schaarsbergen.nl)
Moniek de Bakker, secretaris (moniek@bonhansa.nl)
Caroline Neys, bestuurslid (caroneys@gmail.com)
Annemarie van Lierop, bestuurslid (sylvalaan@gmail.com)

Contact Dorpsraad

www.schaarsbergen.nl
bestuur@schaarsbergen.nl

Webmaster Schaarsbergen.nl

Moniek de Bakker (website@schaarsbergen.nl)

Bij Tom van Ginkel tuinen kunt u terecht voor een tuin die volledig aan uw wensen voldoet.

Tom van Ginkel tuinen is een jong hoveniersbedrijf en staat voor kwaliteit en klantvriendelijkheid.

Tom van Ginkel tuinen heeft een passie voor tuinen!

- Ontwerp
- Aanleg
- Onderhoud
- Renovatie
- Vijveraanleg

www.tomvanginkeltuinen.nl

info@tomvanginkeltuinen.nl

06-22171739

Mensendieck Arnhem
• Oefentherapie
Peter Koen

Dé Praktijk voor oefentherapie

- Houdingverbetering: scoliose, kyfose of lordose
- Rug-, nek-, schouder- en armklachten
- Bekken- en zwangerschapsklachten
- Chronische klachten als reuma, artrose, MS, Parkinson
- Activering van ouderen
- Preventie door zorg voor bewegen

Afspraak maken?
06-14477578

Ook zonder verwijzing!

📍 Jachthoornlaan 1A (het Dorp) Arnhem

✉ info@mensendieck-arnhem.nl

🌐 www.mensendieck-arnhem.nl

Johan Rap

BOS-, NATUUR- EN LANDSCHAPSBEHEER

Erkend door het Bosschap

Kemperbergerweg 261 - 6816 RS Arnhem
Tel. (026) 443 16 28 - Fax (026) 442 04 02
Mobiel: 06 546 61 302

Een mooie zomer!

Voor u ligt de zomereditie 2025 van de Woeste Gronden. Wederom vol met interessante artikelen. Zo is er een aantal bijzondere interviews: met een rasechte Schaarsberger Eddy Brons, met Klaas Gubbels, een bijzondere kunstenaar die zijn atelier in Schaarsbergen heeft en met de eigenaar van 't Pannekoekhuis Schaarsbergen, dat zijn 40-jarig jubileum viert.

En ook de natuur in Warnsborn en op de Hoge Veluwe komt aan bod. Naast de grotere artikelen, zijn er deze editie meer ingekomen kortere stukken geplaatst. Wellicht inspireren de ingekomen stukken en de agenda achterin u om deze zomer allerlei activiteiten te ondernemen met partner, vrienden, (klein)kinderen of gewoon alleen.

De redactie wenst iedereen een mooie zomer toe.

Safari Trail route

DE LOPER herstelt Safari Trail route

De route van de Safari Trail in de Schaarsbergse bossen is hersteld. Vrijwilligers van hardloopervereniging DE LOPER hebben deze prachtige 5 kilometer route nieuw leven ingeblazen. De route was onbruikbaar geworden, doordat gemeente Arnhem gebieden ervan heeft teruggegeven aan de natuur. Ook willen zij de paden voor fietsers, lopers en ruiters zo veel mogelijk scheiden. Het start- en eindpunt is hetzelfde gebleven. Via de bordjes op houten palen zie je elke 200 meter voorbij komen. Het is nu dus erg makkelijk om deze prachtige natuur route te lopen, je hoeft alleen maar de bordjes te volgen.

Sponsor 't Pannekoekhuis Schaarsbergen zorgde voor een heerlijke lunch voor de zeer gemotiveerde vrijwilligers. Hardloopervereniging DE LOPER geeft onder andere trainingen in Schaarsbergen.

Meer informatie staat op www.ikbendeloper.nl.

VINCENT MANDEMAKER

ALLROUND KLUSSENBEDRIJF

voor al uw klussen in en rond het huis

Strolaan 25, 6816 PM Arnhem (06) 42 11 86 32
 info@klusbedrijfvincentmandemaker.nl
 website: klusbedrijfvincentmandemaker.nl

Nieuwsbrief Dorpsraad

Blijf op de hoogte van alle nieuwtjes in Schaarsbergen!
 De nieuwsbrief wordt regelmatig verstuurd. U kunt zich
 aanmelden via www.schaarsbergen.nl

VrouwVocaal Arnhem

zoekt geofende
vrouwenstemmen

klassiek, close harmony
en jazz

repetities op
maandagavond

20.00 - 22.30 uur

locatie:
Huis van Puck
Arnhem

contact:
wklange@hotmail.com

VrouwVocaal

ontdekken... repeteren... stralen!

VrouwVocaal Arnhem is het nieuwe sprankelende vrouwenkoor dat vol enthousiasme de wereld van jazz, close-harmony en klassieke muziek verkent. Naast de bekende werken gaan we samen op ontdekkingsreis naar goede composities. Het koor staat onder leiding van Wolfgang Lange. Samen met hem onderzoeken we hoe we de muziek beter kunnen laten klinken en meer energie kweken in bepaalde fragmenten. Spreekt dit alles jou, als ambitieuze vrouw met koorervaring, aan? Kom dan naar een repetitie in het Huis van Puck op maandagavond van 20 tot 22 uur. Op dit moment eens per 14 dagen omdat we nog niet op volledige sterkte zijn. In de toekomst wordt dat eens per week. Kijk op de website voor meer info, of mail: info@vrouwvocaal.nl

Fietsmaatjes

Lukt fietsen niet meer zelfstandig?

In 2019 is Stichting Fietsmaatjes Schaarsbergen opgericht. Het doel van deze stichting is om het voor mensen die niet (meer) zelfstandig kunnen fietsen, toch mogelijk te maken te genieten van een fietsritje.

Het fietsen op een duofiets is erg gezellig: bewegen in de gezonde buitenlucht en ook nog lekker kletsen met elkaar. Ondertussen kun je genieten van de prachtige omgeving van Schaarsbergen. Ook heeft de duofiets, ongeacht met welke deelnemers, gratis toegang tot Het Nationale Park De Hoge Veluwe.

Deelnemers

Lukt fietsen niet meer zelfstandig? Meldt u zich dan aan bij ons. Wij zoeken voor u een vrijwilliger die met u gaat fietsen! Wilt u liever met een bekende fietsen? Dat is ook mogelijk.

Vrijwilliger

Iets betekenen voor een ander én sportief bezig zijn? Als fietsmaatje kan dat. We zoeken vrijwilligers die het leuk vinden om samen te fietsen. We maken eerst een proefritje met de duofiets. Daarna proberen we u te koppelen aan een geschikte deelnemer.

Contact

Meer weten of aanmelden? Ga dan naar de website www.fietsmaatjesschaarsbergen.nl, stuur een mail naar info@fietsmaatjesschaarsbergen.nl of bel met Wilma de Neeff, voorzitter van de stichting, 06-10283816.

Tijdens de Algemene Leden Vergadering van 20 maart j.l. konden de aanwezigen kennis maken met Paul Smeulders, die nu 3 jaar wethouder van gemeente Arnhem is en anderhalf jaar wijkwethouder van Schaarsbergen. Een wijkwethouder fungeert als eerste aanspreekpunt van het gemeentebestuur (burgemeester en wethouders). Als wethouder heeft Paul Smeulders de volgende onderwerpen in zijn portefeuille: financiën, woon- en grondzaken, opvang vluchtelingen en hij is verantwoordelijk voor woningbouw-projecten.

Vlak voor de ALV werd bekend dat Gemeente Arnhem het SIZA-terrein had aangekocht om er woningbouw te plegen. De Dorpsraad heeft regelmatig overleg met Team Leefomgeving die ons op de hoogte houdt van de voortgang rondom het Siza-terrein. Als er nieuws te melden is of informatie te delen, dan informeren we u via de website, schaarsbergen.nl of via de nieuwsbrief van de Dorpsraad. U kunt zich aanmelden voor de nieuwsbrief via de website schaarsbergen.nl/dorpsraad/lid worden.

Ook gaf Bart van Veldhuizen (omgevingsmanager van Rijksvastgoed) een presentatie over de herbestemming van de Diogenes bunker en Huize Vrijland. Net die week werd bekend dat de Diogenes bunker verkocht is aan Defensie. Wat de nieuwe bestemming van het gebouw wordt, is nog niet bekend. De kans is groot dat het gebouw niet meer voor publiek toegankelijk zal zijn. In september en oktober wordt de bunker acht weekenden opengesteld voor de tentoonstelling Schuilstad. Voor Huize Vrijland wordt nog gezocht naar een herbestemming en ruimtelijke mogelijkheden. Het gebouw heeft last van ongewenste bezoekers. Daarom wordt het gebouw de komende tijd gestript, schoongemaakt en inbraakbestendig gemaakt. Voordat het zijn uiteindelijke bestemming gaat krijgen, wordt met behulp van steigermateriaal de verdwenen gebouwen 'herbouwd' en zullen via trappen toegankelijk gemaakt worden.

Tot slot is aan aanwezigen de nieuwe Gebiedsvisie (2025) als klein boekje uitgedeeld. De Dorpsraad is trots op het uiteindelijke resultaat. De visie richt zich op het behoud van de bestaande kwaliteiten en het formuleren van een kader voor het zorgvuldig begeleiden van toekomstige ontwikkelingen.

Foto: Berry de Reus

Het onvermoeibare leven van Eddy Brons

“Voor de kerstmarkt verzorg ik nog elk jaar de verlichting”

Door Johan Kloosterboer

Eddy Brons woont al zijn hele leven op Schaarsbergen. Als gevolg van een bominslag bij de burens in de Tweede Wereldoorlog raakte hij op tweejarige leeftijd een oog kwijt. Het heeft hem er niet van weerhouden een mooi en vol leven te leiden. In Woeste Gronden blikt hij terug.

“Het was zondag 25 maart 1945 rond acht uur in de ochtend. Ik zat bij m'n moeder op schoot in de keuken. Een V1-bom van het Duitse leger vloog rakelings langs ons huis en sloeg een paar meter verder in, vlak naast Villa Bornshoeve aan de Bakenbergseweg. Het prachtige huis veranderde in een ruïne, een onbekend aantal mensen kwam om het leven. Als gevolg van de enorme luchtdruk vlogen bij ons de pannen van het dak en sneuvelden de ruiten. Door de rondvliegende glasscherven kreeg mijn moeder een slagaderlijke

bloeding en werd mijn rechteroog onherstelbaar beschadigd. Zij is er gelukkig goed van hersteld en ik moest verder leven met een glazen oog. Ik heb er nooit wroeging over gevoeld en ben eigenlijk nooit boos geweest. Ik wist niet beter dan dat ik maar één functionerend oog had. Eigenlijk ging ik er best lachend mee om. Als kind heb ik zelfs wel eens met dat glazen oog geknikkerd.”

Schuilkelder

Eddy Brons werd geboren en groeide op in het huis dat tegenwoordig als adres Seytweg 90 heeft. Vroeger was dat Strolaan 8. De huidige Seytweg tussen de Strolaan en de Holtweg was toen het zandpad vanaf de weg naar hun huis. Zijn vader was aannemer, timmerman en metselaar. Op het grote erf stonden in een loods en een schuur allerlei bouwmaterialen en gereedschappen opgeslagen. De tuin aan de Holtwegzijde, die toen nog niet bestond, grensde aan een grote fruitboomgaard. Aan het begin van de Tweede Wereldoorlog heeft Eddy's vader

op het erf een schuilkelder gebouwd. Deze ruimte van ongeveer drie bij drie meter is altijd intact gebleven. Als het luchtalarm afging, zochten soms wel vijftientwintig mensen hun toevlucht tot deze kelder.

PGEM

Zijn lagereschooltijd bracht Eddy door op de School met de Bijbel aan de Kemperbergerweg, daar waar nu het Arnhems Oorlogsmuseum is gevestigd. Daarna ging hij naar de MULO aan de Parkstraat in Arnhem en tegelijkertijd deed hij een studie boekhouden. Op achttienjarige leeftijd kwam hij in dienst bij de PGEM, de Provinciale Gelderse Energie Maatschappij, de voorloper van het huidige Vattenfall. “Ik heb er veertig jaar gewerkt als boekhouder en als afdelingshoofd. Als er collega's ziek waren, ging ik ook wel eens op de bromfiets de provincie in om meters op te nemen en geld te innen. Mooi werk vond ik dat. Je reed soms wel eens met vijfduizend gulden aan contanten op je brommertje rond.”

Foto: Berry de Reus

School's cool Arnhem: Vrijwilliger in beeld

Interview met Marianne van der Veen

Foto: Berry de Reus

De Theepit

Eddy Brons heeft zijn vrouw Henny leren kennen in De Theepit in het Sonsbeek Paviljoen. Tot de jaren tachtig werden daar bijna elk weekend dansavonden en feesten gehouden. Eddy: "Heel Arnhem kwam decennialang in De Theepit. 's Zomers kon je buiten dansen op het terras. Toen wij trouwden was er maar één plek waar wij ons feest wilden geven: in De Theepit."

Eigen huis gebouwd

In de avonduren en weekenden was Eddy vaak aan het klussen. Samen met zijn vader heeft hij op het erf van zijn ouderlijk huis vlak naast de schuilkelder een eigen woning gebouwd, waar hij sinds 1970 samen met zijn vrouw Henny woont en waar hun kinderen Marcel en Brigitte zijn geboren. "Toen is de basis gelegd voor mijn kluscarrière. Ik heb veel van mijn vader geleerd en heb in die tijd ook een opleiding Bouwkundig tekenen gedaan." Eddy stond altijd klaar om voor vrienden, burens en collega's de nodige klussen en verbouwingen te doen. "Op een gegeven moment was hij nooit meer thuis", zegt Henny. "Toen heb ik aan de bel getrokken en daar heeft hij gelukkig iets mee gedaan. Daarna was er weer tijd om samen leuke dingen te doen."

Vrijwilligerswerk

Naast het werk en al die verbouwingen was er ook nog ruimte voor vrijwilligerswerk. Eddy was in de

jaren zeventig bestuurslid van de School met de Bijbel en heeft zich ook jarenlang ingezet voor de Oranjevereniging. "Voor de kerstmarkt verzorg ik nog elk jaar de verlichting, samen met mijn zoon Marcel, mijn goede vriend Henk Hop en zijn broer Eric."

Ijsbaan

Ook aan zijn tijd als vrijwilliger voor de ijsvereniging bewaart Eddy Brons mooie herinneringen. "Als het 's winters voldoende had gevoren werd de grote vijver

van de Vijverberg omgetoverd tot ijsbaan. Bij de grote eikenboom, vanaf het zandpad gezien aan de rechterkant van de vijver, werd een pipowagen neergezet voor de koek-en-zopie, we hingen verlichting op aan de bomen en een stukje verderop in het bos plaatsten we een aggregaat. De vijver is tegenwoordig een stuk kleiner door alle begroeiing maar het was in die tijd best een grote plas. Soms stonden er meer dan honderd mensen op het ijs. De buitenrand was voor de betere schaatser op de stalen noren, in het midden naast het eilandje was er plek voor de kinderen en de mindere schaatser. Om de paar dagen kwam de brandweer langs om een laagje water op het kapotgereden ijs te spuiten, zodat we de volgende dag weer een perfecte baan tot onze beschikking hadden."

Belastingpapieren

En dan hebben we ook nog de belastingaangiftes. Tientallen jaren heeft Eddy vrienden en bekenden geholpen bij het invullen van hun belastingpapieren. Soms voor wel veertig mensen per jaar, hij heeft er zelfs speciaal een computer voor aangeschaft. Hij vroeg er een schijntje voor, net genoeg om kostendekkend te kunnen werken. Vorig jaar is hij ermee gestopt. Deze vaardigheden heeft hij geleerd in de jaren dat hij zich voor de FNV en CNV inzette om hun leden te helpen bij de belastingaangifte. Was dat een goed betaalde baan? "Nee hoor, ook dat was vrijwilligerswerk."

'Je kunt écht iets betekenen'

Onze dorpsgenote Marianne is vrijwilliger bij 'School's cool Arnhem', een stichting die thuismentoren koppelt aan brugklasscholieren die extra ondersteuning nodig hebben. De overstap van de basisschool naar de middelbare school is voor sommige kinderen best pittig. De thuismentoren bieden hen een steuntje in de rug en dragen zo bij aan gelijke kansen in het onderwijs voor ieder kind. Een mentor richt zich bijvoorbeeld op het leren plannen van huiswerk, of op het huiswerk zelf. Soms helpt een mentor ook met het sociale aspect van de overgang naar de middelbare school. Bijvoorbeeld als kinderen moeite hebben met het vinden van nieuwe vrienden. Als het druk is thuis, help je met het creëren van een goede leerplek, in principe bij de leerling thuis, maar in sommige gevallen ook bijvoorbeeld op school of in de bibliotheek.

Leren leren

Marianne wilde na haar pensionering iets nuttigs doen. Via vrienden werd ze geattendeerd op thuismentorship bij School's cool. Dat sprak haar zeer aan, met name omdat in haar ogen onderwijs belangrijk is voor mensen om zelfstandig te kunnen zijn en zich te kunnen ontwikkelen. De begeleiding duurt meestal een jaar en begint voor de zomervakantie met een kennismaking. Veel van de leerlingen hebben een buitenlandse achtergrond. "Het is extra leuk dat je in een gezin komt met een andere cultuur, met andere wortels dan onze cultuur, met een totaal andere taal. Het mooiste is als een leerling uiteindelijk een vraagstuk snapt en zegt:

"Oh, maar het is heel makkelijk!"

Je kunt als mentor een voorkeur opgeven, bijvoorbeeld of je een jongen of een meisje wilt begeleiden, welk opleidingsniveau of afstand vanaf je huis. Daarna volgt

een kennismakingsgesprek met die leerling. Als er een klik is, ga je verder en start je in september. "Ik kom wekelijks een uur tot anderhalf uur bij de leerling thuis. In het begin bouw je aan de relatie en leer je elkaar kennen. Daarna gaan we echt aan de slag met leren leren, huiswerk en planning. Vanuit de organisatie is er een mentorcoördinator die je kunt benaderen met vragen. Ook is er regelmatig een moment van intervisie om bepaalde vragen te bespreken met de andere mentoren. Bijvoorbeeld: hoe ga je om met cultuurverschillen?"

Help een kind groeien!

Er staan veel kinderen op de wachtlijst en daarom een dringende oproep aan buurtbewoners: "Heb je geduld, enthousiasme en vind je het leuk om met jongeren om te gaan? Help een kind groeien, maak het verschil en meld je aan als thuismentor! Neem contact op via info@schoolscoolarnhem.nl.

School's cool is een non-profit stichting die kansengelijkheid in het onderwijs nastreeft. School's cool bestaat dankzij ontelbare geweldige vrijwilligers die al sinds 1997 honderden kinderen in Nederland bijstaan tijdens de schoolloopbaan. In Arnhem is de stichting sinds 2010 actief en ondersteunt momenteel 48 kinderen.

DEN STROOPER

PANNENKOEKEN

Koningsweg 18 (Hoek Kemperbergerweg) Arnhem - Schaarsbergen
T. 026 35 16 987 • e. mail@denstrooper.nl

www.denstrooper.nl

Gezellig en lekker eten in een bosrijke omgeving!

(h)eerlijk Buitenleven

totaaltuin

Totaaltuin houdt van buiten leven! Wij leggen tuinen aan die passen bij huis en omgeving. Uw 'groene' toekomst begint pas echt met een tuin die past!

Bestratering van terras, het plaatsen van een kapschuur of enkel het ingraven van een trampoline. Totaaltuin levert maatwerk en kwaliteitsproducten van tuinhout en overige tuinproducten.

Schelmseweg 67 6816 PA Arnhem 026 443 14 74 info@totaaltuin.nl www.totaaltuin.nl

WaalRijnStappers – nu ook in Arnhem!

Wat is WaalRijnStappers?

WaalRijnStappers is een platform voor ontmoeten en samen leuke activiteiten doen. De deelnemers bedenken zelf activiteiten en plaatsen die in de online kalender, zodat anderen zich kunnen aanmelden. Denk aan wandelingen, filmavonden, lunches, concerten en nog veel meer. Zo is er altijd wel iets te beleven!

Nieuw en nieuwsgierig? Geen zorgen! Je hoeft niet direct iets te organiseren. Kijk rustig rond en sluit aan bij een activiteit die je aanspreekt. Wil je later zelf iets opzetten? Graag!

Twee platforms, voor jong en oud:

- www.waalstappers.nl – open voor alle leeftijden, maar vooral populair bij 50-plussers. Gratis kennismaken gedurende zes maanden.
- www.waalrijnstappersyoung.nl – speciaal voor 18- tot 50-jarigen, gelanceerd eind 2024. Hieraan kun je een jaar gratis deelnemen.

Doe mee!

Iedereen is welkom bij WaalRijnStappers. Zin om nieuwe mensen te leren kennen en samen leuke dingen te ondernemen? Sluit je aan en ontdek hoe leuk het is om samen op pad te gaan!

Energiepunt-Noord

Energiepunt-Noord voor gratis advies!

Vanaf 7 april kun je terecht bij Energiepunt-Noord, bij Moes aan de Beeldhouwerstraat 74. Hier krijg je gratis advies over energiebesparing, subsidies en duurzame verbeteringen aan je woning. Een onafhankelijk expert van de Rijn en IJssel Energiecoöperatie helpt je graag verder. Of je nu net begint of al een volgende stap wilt zetten, de adviseur kijkt met je mee welke oplossing het beste bij jouw situatie past.

Je kunt zonder afspraak binnenlopen. Wil je uitgebreider advies? Dan is het handig om een afspraak te maken.

Energiepunt-Noord is twee avonden per maand open van 19 tot 21 uur, op maandag of donderdag. De eerstvolgende data zijn 2 en 19 juni. Kijk voor meer informatie en exacte openingsdata op www.arnhemaan.nl/agenda

Als Gemeente Arnhem organiseren wij op 5 juni een **buurtgesprek over 'Energie'**. U bent van harte welkom vanaf 19 uur in het Dorpshuis. Meer info op: arnhemaan.nl/agenda/buurtgesprek-energie-schaarsbergen

Ome Joop's Tour 2025 start in het Nederlands Openluchtmuseum

Sinds 1950 organiseert Ome Joop's Tour jaarlijks een fietstour voor jongens en meisjes in de leeftijd van 9 t/m 12 jaar. De fietstour door Nederland staat open voor kinderen die nog op de basisschool zitten en verder geen vakantiemogelijkheid hebben. Dankzij sponsoring kunnen kinderen tegen een minimale bijdrage deelnemen.

Het startschot voor Ome Joop's Tour 2025 vindt plaats op zondag 20 juli op een unieke locatie: het Nederlands Openluchtmuseum in Arnhem. Een bijzondere start voor een speciale editie. Immers, Ome Joop's Tour wordt in 2025 voor de 75e keer georganiseerd. (Ome) Marcel Legerstee, zoon van oprichter (Ome) Joop Legerstee, kan zijn enthousiasme over deze locatie nauwelijks bedwingen.

De karavaan verzamelt op zaterdag 19 juli, de editie van dit jaar wordt voorafgegaan door twee fietsworkshops op zaterdag 17 mei en zaterdag 21 juni. Inschrijven voor de editie van 2025 kan via de website: www.formdesk.com/stichtingomejoopstour/inschrijving.

Emilie Koers een vrolijke meid

foto's: Berry de Reus

Door Abco Blok

Met vrij uitzicht op een veld aan de bosrand zien de vier leden van de familie Koers vanuit de huiskamer soms zo maar wilde reetjes lopen. We maken deze keer kennis met Emilie, twaalf jaar jong, een vrolijk en makkelijk pratend meisje met een halflange paardenstaart. Ze is een echt Arnhems meisje, geboren in de wijk Plattenburg en sinds 5½ jaar wonend aan de Kemperbergerweg. Ze woont daar met haar zevenjarige broertje Oscar, haar Papa Henry die ICT-werk doet en mama Marjolein die docente is en leerling-coördinator binnen het Beekdal Lyceum.

De leerlinge

In september hoopt Emilie dertien te worden en ze is dus een vroege leerling. Ze doet het gymnasium aan het Rhedens te Rozendaal; Grieks en Latijn horen daarbij. In haar uppie fietst ze in een kwartiertje naar de Shell aan de Bakenbergseweg waar haar vriendin Isa die op de Hoogkamp woont zich bij haar aansluit. Samen fietsen ze de laatste acht kilometer naar het Rhedens. Isa heeft een fiets met trapondersteuning maar Emilie niet, en zij vindt het prima te doen qua afstand. Ze zit in een leuke gezellige klas waarvan zowel de jongens als de meiden veel met elkaar optrekken. Qua leerprestaties denkt ze iets rond het gemiddelde te zitten. Ze vindt het Rhedens een mooi gebouw, zo glooiend tegen de berg op. Tijdens de pauze blijft ze vaak binnen omdat buiten de voetballen haar om de oren vliegen. Wiskunde vindt ze niet leuk maar de rest wel. Favoriete vakken heeft ze niet. Het vak Nederlands krijgt ze drie maal per week waarvan er één

wordt besteed aan klassikaal zelfstandig lezen in een zelf meegebracht en zelfgekozen boek. Emilie leest graag, ze leest graag boeken van Harry Potter en van de schrijfster Carry Slee. Ze vindt het heerlijk om juist dikkere boeken te lezen.

De vrijetijdsbesteding

In haar vrije tijd doet Emilie aan atletiek op Valkenhuizen en ze zit bij de ruitergidsen Anne de Guigné. Dat is een scoutinggroep zoals alle andere, maar dan gecombineerd met paardrijden. Naast de gebruikelijke bijeenkomsten in hun eigen blokhuut schuin tegenover Burgers' Zoo, gaan ze maandelijks naar manege Mansour om alles te weten te komen over paarden en ze ook te verzorgen. Het is de opmaat naar het halen van een ruiterbewijs. Emilie vindt paarden prachtige dieren waarbij haar voorkeur uitgaat naar de bredere soorten zoals de Tinkers, Fjorden en het Zeeuws trekpaard. Een paard is natuurlijk pas een paard als het een schofthoogte – ook wel de “stokmaat” – heeft van minimaal 148 cm. Emilie werkt zowel met pony's als paarden. Bij haar atletiekvereniging houdt ze zich bezig met alle onderdelen behalve polsstokhoogspringen want dat mag in verband met blessures pas vanaf zestien jaar. De gooi- en werponderdelen liggen haar niet zo. Dat is niet zo gek met zo'n frêle bouw. De onderdelen horden en verspringen vindt ze daarentegen geweldig.

De religieuze kant

Als het enigszins kan gaat Mama Marjolein op zondag met Oscar en Emilie naar de christelijk gereformeerde kerk in Arnhem-Zuid. Emilie volgt daar ook tweewekelijks catechisatie. De begeleidende dominee leest dan met de deelnemers een stukje uit de jeugdbijbel om vervolgens met de groep te bespreken wat de betekenis is van wat ze hebben gelezen. Tijdens de wekelijkse kerkdiensten is er voor de jongsten een parallelle bijeenkomst die begeleid wordt door een volwassen kerklid. Marjolein doet dat ook bij toerbeurt en dan mag Emilie haar helpen, wat ze erg leuk vindt om te doen. Zij doen dan de kleutergroep. Moeder en dochter lezen een verhaal(tje) voor, waarna de kleuters een knutselwerkje of kleurplaat maken.

De vakantievierders

De familie Koers houdt van vakantie. 's Zomers rijden ze met de auto naar Frankrijk of Italië, waar ze zo'n twee weken kamperen met de tent. Wel rijden ze het stuk in twee delen. In de winter wordt er geskied. Emilie hoopt het snowboarden onder de knie te gaan krijgen. Haar eerste vakantie week gaat Emilie stevast op zomerkamp met haar scoutinggroep. Doordat scoutinggroepen ruilen van hun clubgebouwen komen ze door heel Nederland. Tevens doen ze nog mee aan de regionale scoutingwedstrijden op de Waterberg. Het gaat dan om de elementaire scoutingvaardigheden zoals hiken (scoutingwoord voor lopen met een kompas en de weg vinden), knopen, koken op een kampvuur en het aanleggen van een kampvuur en nog zowat van die scoutingdingen. Op al die elementen worden ze dan beoordeeld wat dan weer leidt tot een ranking.

De familiemens

Doordat oma van moeders kant al vroeg haar eerste man verloor en later hertrouwd is met opa Jan, is er nu sprake van een grote bonusfamilie. Oma is inmiddels overleden maar opa Jan is een heel erg leuke man. Zo heeft Emilie een heleboel neefjes en nichtjes waarvan er iedere maand wel eentje jarig is. Een heleboel feestjes en gezelligheid dus. Als ze later ouder is wil ze zelfs misschien wel naar Kamperveen waar één van haar ouders vandaan komt. Het weidse van daar vindt ze wellicht nog mooier dan de omgeving van Arnhem – en Schaarsbergen vindt ze al zo mooi! Maar ze heeft nog tijd genoeg om dat uit te vinden, net zoals ze nog tijd genoeg heeft om over haar toekomst na te denken waar ze nu nog geen idee bij heeft. Al met al een vrolijke meid die slim zat is om later allerlei kanten op te kunnen.

foto's: Berry de Reus

Brand als beheermaatregel

Afgelopen februari werd er weer een deel van de droge heide gebrand in Het Nationale Park De Hoge Veluwe. Het branden van heide is een van de vaste beheermaatregelen van het Park. Wat is daar de reden voor?

Het branden is een effectieve manier om diversiteit in de heidevelden te behouden en die te verhogen. Een gevarieerde heide is gunstig voor diverse soorten, zoals de veldleeuwerik en veel insecten en amfibieën. Het Nationale Park De Hoge Veluwe streeft naar een zo hoog mogelijke biodiversiteit. In de heide betekent dit dat naast heideplanten ook een grote variatie aan kruiden, mossen en grassen aanwezig moet zijn. Als het branden wordt gecombineerd met begrazing in heideterreinen kan dit leiden tot een verdere verhoging van de diversiteit aan planten- en diersoorten.

Zonder actief heidebeheer neemt de diversiteit aan soorten af. Dit leidt tot een eentonige heide waar op termijn grassen en zelfs bomen de overhand krijgen. Branden is een eeuwenoude beheermaatregel die het Park graag in ere houdt.

Weersomstandigheden

Februari is de beste maand om heide te branden. Dan zijn de weersomstandigheden doorgaans het

best. De ondergrond moet namelijk (licht) bevroren zijn, zodat de insecten en amfibieën diep in de grond zitten. Daarnaast mag het niet te hard, en liefst helemaal niet, waaien. Ook sneeuw en natheid zijn niet wenselijk. Alleen als de omstandigheden echt gunstig zijn, wordt er in het Park gebrand. Zo is er vorig jaar niet gebrand vanwege te natte omstandigheden.

Hoe gaat het in zijn werk?

Er zijn voorbereidingen nodig voordat er gebrand gaat worden, zoals het krijgen van een ontheffing van de brandweer. De stukken die worden gebrand beslaan ongeveer een halve hectare. Hier wordt een strook omheen gemaaid zodat de brand zich niet uitbreidt buiten de stukken die gebrand moeten worden. Er wordt tegen de wind in gebrand. Hierdoor brandt de begroeiing langzaam en goed af. Dit is ook belangrijk voor de veiligheid omdat op die manier het vuur beter gecontroleerd kan worden. Vervolgens wordt gecontroleerd of alles goed uitgebrand is. Het

branden gebeurt altijd in samenwerking met de brandweer, die met materieel en manschappen aanwezig is naast medewerkers van het Park.

Begrazing

Het branden zorgt ervoor dat de vegetatie verjongt. Dat geldt zowel voor gewenste vegetatie als heide, kruiden en mossen als voor ongewenste soorten als pijpenstrootje en grove den. Om het branden extra effectief te laten zijn is het belangrijk dat er na het branden een laag-intensieve vorm van begrazing plaatsvindt. Moeflons zijn daarvoor erg geschikt. Sinds de komst van wolven staan de moeflons in Het Nationale Park De Hoge Veluwe in een afgerasterd deel. Ook in dit deel zijn kleine stukken van de heide gebrand. Hier kunnen de moeflons dus hun werk doen. De andere delen van het Park waar is gebrand, kunnen nu helaas niet begrast worden door moeflons. Hier grazen wel edelherten en reeën, maar het gewenste effect zal minder groot zijn.

UITGELICHT

Zwemmen bij ENC

Op zoek naar zwemles voor uw kind of voor u als volwassenen of wilt u banenzwemmen? Bij ENC Arnhem bent u van harte welkom.

ENC is de grootste zwemvereniging van Arnhem. Wij geven zwemlessen aan kinderen vanaf 4,5 jaar en aan volwassenen in de zwembaden de Grote Koppel en Valkenhuizen. Wij leiden op voor alle zwemdiploma's en zijn gecertificeerd via ENVOZ. Op dit moment hebben we bijna voor alle dagen een korte wachtlijst. Wilt u lekker baantjes zwemmen? Ook daarvoor kunt u bij ENC terecht. Meer informatie kunt u vinden op www.enc-arnhem.nl/leszwemmen of stuur een mail naar leszwemmen@enc-arnhem.nl.

Avondwandeling op de golfbaan

Altijd al eens een kijkje willen nemen op de golfbaan bij Papendal, waar duurzaamheid hoog in het vaandel staat?

Op 10 juni kun je samen met onze leden en enkele natuurkenners vrij wandelen over onze baan. Ontdek hoe onze baan niet alleen een prachtig sportterrein is, maar ook een levendig natuurgebied!

Wat kun je verwachten?

Een fijne wandeling met verhalen over de rijke flora en fauna op de baan. Uitleg over de golfsport en ons duurzaam groenbeheer. Na afloop krijg je een drankje op het terras aangeboden door het bestuur.

Graag aanmelden: Stuur een mailtje aan avondwandeling@edesegcpapendal.nl 10 juni, Edese Golfclub Papendal 19 uur

Mijnhart

UITVAARTVERZORGING

24-uurs opbaarkamers in
Oosterbeek en Wageningen

Rouwcentra:

Utrechtseweg 220, 6862 AZ Oosterbeek
Kamperdijklaan 6, 6866 BR Heelsum
Generaal Foulkesweg 50, 6703 BT Wageningen
Thorbeckestraat 1, 6828 TS Arnhem

Telefoon 026-333 30 29

info@mijnhartuitvaartverzorging.nl
www.mijnhartuitvaartverzorging.nl

UITVAARTVERZORGING
KRAMER
SEDERT 1885

Er komt een moment
dat je los moet laten
wat je lief is.

In de gehele regio met rouwcentra in
Apeldoorn, Arnhem, Velp en Westervoort.

Directe hulp
026 442 31 02

www.uitvaartverzorgingkramer.nl

Natasja Huting

uitvaartbegeleiding

06 - 11 59 65 04

info@natasjahuting.nl | www.natasjahuting.nl

Ongeacht of, hoe en waar u verzekerd
bent, u kunt altijd bij mij terecht.

*"Wie ooit geluk
in liefde vond,
begrافت verdriet niet
in de grond, maar
houdt de stille vlam
aan 't branden
en warmt daaraan
de lege handen."*

BMV
DYNAMIS Woningmakelaars

Uw makelaar in Schaarsbergen

026 355 21 00 | wonen@bmvmakelaars.nl

Duiken in Zeeland

Heb je een duikbrevet en wil je mee met
Merou, ons gezellige Arnhemse duikteam,
een dagje mee naar Zeeland? Of je nu een
doorgewinterde duiker of je een beginnen-
de duiker bent... de onderwaterwereld van
Zeeland is fantastisch!

Waarom duiken in Zeeland?

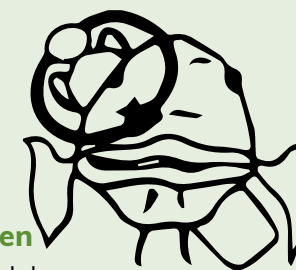
De Zeeuwse wateren — waaronder de Ooster-
schelde en het Grevelingenmeer — zijn vaak
redelijk helder en rijk aan flora en fauna. Denk
aan sepia's (zeekatten), zeenaalden, kreeften en
anemonen. In het voorjaar en de zomer is de kans
groot dat je deze wonderlijke wezens tegenkomt
tijdens je duik.

Wanneer en aanmelden

23 juli gaan we met onze club
naar Zeeland. Kosten zijn hier niet aan verbonden.
Opgeven kan via www.merou.nl. Daar kun je ook
meer informatie vragen.

Meer over ons duikteam

Ons duikteam is een gezellige vereniging waar jong
en oud zich thuis voelt. Word je lid, dan kun je elke
maandagavond trainen in zwembad de Koppel en
we duiken elke zondag in de directe omgeving van
Arnhem. Daarnaast kun je diverse duikopleidingen
volgen. We organiseren ieder jaar een weekend
in Zeeland en op een andere locatie, dit jaar bij de
steengroeven in België. Ook word je als duiker bij
Merou uitgenodigd voor mooie duikvakanties. Nog
geen duikbrevet? Geen nood. Neem contact op via
www.merou.nl en we helpen je graag verder.

Zin vinden in je tweede levenshelft

Jung als inspiratiebron: een uitnodiging jezelf te (her)ontdekken

Carl Gustav Jung was een van de meest invloedrijke psychologen en denkers van de 20e eeuw. Hij introduceerde het begrip individuatie, een levenslang proces van zelfontdekking en zelfrealisatie. Rond de pensionering biedt zich een kans om betekenis te vinden, de mogelijkheid om naar binnen te keren en de diepere lagen van de psyche te verkennen. Dit kan dus juist een tijd zijn om oude passies te herontdekken, nieuwe interesses te ontwikkelen of zich te verdiepen in spirituele of creatieve activiteiten.

Begeleiding bij dit proces

Marijke Postma MSc en Jeannette Eijgenraam MSc zijn ervaren Jungiaans
analyticae. Dagelijks begeleiden zij mensen bij hun zoektocht naar een nieuw
evenwicht. Soms is het fijn en verrijkend om dat in een groepje van mensen in
dezelfde levensfase te doen. Daartoe organiseren zij een driedaagse in Schaarsbergen.

10-12 juli 2025 Driedaagse Mijn leven in beeld

Lees meer over het programma: www.koningswegdieptepsychologen.nl/mijn-leven-in-beeld

Ben je geïnteresseerd? Laat van je horen! www.koningswegdieptepsychologen.nl/neem-contact-op

Bosbeheer op Warnsborn

Door Kirsten Leijnse

Als bewoner van Schaarsbergen loop, ren of fiets ik vaak over het mooie landgoed Warnsborn. Met enige regelmaat zie ik dan langs de paden stapels boomstammen van verschillende soorten en formaten liggen. Al enige tijd vraag ik mij af hoe dat nou precies werkt met het beheer van het bos op Warnsborn: wat kap je wel en wat niet, waarom doe je dat, wie bepaalt dat eigenlijk en wat gebeurt er met het hout? Om daar meer over te weten, heb ik afgesproken met Floris Hulshof (boswachter) en Bram de Jong (beheerder) bij Geldersch Landschap & Kasteelen (GLK).

Een wandeling door het bos

We treffen elkaar eind april op het kantoor van GLK aan de Amsterdamseweg. Vanwege het mooie weer, en omdat het makkelijker is zaken over het bos uit te leggen als we erin lopen, stellen de heren voor om een rondje over Warnsborn te lopen. We nemen een groene GLK-auto en rijden aan de overzijde van de Amsterdamseweg het landgoed op. Vrijwel direct scheert er een buizerd vlak over de weg, de vogel heeft hier een nest en is wat agressief. Er staat een bordje om passanten te waarschuwen. Ook dat is het werk van GLK. We parkeren bij Hotel Warnsborn en lopen het bos in.

Geldersch Landschap en Kasteelen en Warnsborn

Bram vertelt dat er in de jaren 20 van de vorige eeuw ooit plannen waren om in het gebied van Warnsborn een luxe villawijk te realiseren. Een groep rijke Arnhemse notabelen was hier tegen en zij zorgden ervoor dat de gronden werden onteigend onder het mom van algemeen (natuur)belang, een unicum. Zo kwamen de gronden in 1932 in beheer van Stichting Het Geldersch Landschap. Later werd dit Geldersch Landschap en Kasteelen. Tegenwoordig beheren zij maar liefst 5500 ha natuurgebieden en landgoederen in heel Gelderland. Warnsborn valt binnen de beheer-unit Zuid-Veluwe waar Arnhem, Renkum en Doorwerth binnen vallen. Naast het beheer van het bos zorgen ze ook de instandhouding van de (cultuur-)historische bebouwing en elementen.

Verskillende functies

GLK beheert bij uitstek gebieden waar natuur en cultuur bij elkaar komen. Warnsborn is hier een mooi voorbeeld van met historische bebouwing (Groot Warnsborn en de pachterswoningen), de tuin met de vijvers, paden en lanen, stukjes bouwland en verschillende bospercelen. Het beheer van een dergelijk divers gebied is een ingewikkelde maatwerkpuzzel waarbij rekening gehouden dient te worden met de verschillende functies. Voor het gebied rondom Groot Warnsborn, de aangelegde tuinen en lanen zijn de cultuurhistorische waarden bepalend, terwijl voor de bospercelen juist biodiversiteit en natuurontwikkeling zwaarder wegen.

Verskillende soorten bos

Binnen de bospercelen geldt dat de ene boom de andere niet is. Op Warnsborn zijn bijvoorbeeld stukken waar gemengd loofbos staat, bos met open plekken, oude bomen langs lanen, maar ook blokken met naaldbomen.

De lanen geflankeerd door enkele of dubbele rijen grote, oude bomen werden oorspronkelijk in de 19e eeuw aangelegd als onderdeel van het ontwerp van het landgoed en speelden een rol in het creëren van een indrukwekkend zicht op het landhuis en de omliggende natuur. De naaldbomen zijn vanaf de jaren 30 aangeplant, toen als productiebos. Het groeit snel en heeft mooie rechte stammen. Door de meeste delen van het loofbos lopen wandel- en fietspaden, hier

wordt dus ook gerecreëerd. Sommige delen van het loofbos zijn afgesloten, hier mag de natuur zijn gang gaan en vinden dieren en planten rust.

Kappen, aanplanten of gewoon zijn gang laten gaan

Afhankelijk van de functie van het gebied worden keuzen gemaakt aangaande het beheer. Binnen de percelen wordt iedere vijf jaar gekeken welke bomen beter kunnen worden verwijderd. Dit kan zijn omdat een boom ziek is of de groei van een andere boom belemmert. Dan wordt er gekeken welke boom de meeste toekomst heeft. Lage ondergroei wordt soms verwijderd om open plekken in het bos te houden. De vele vrijwilligers van GLK helpen hierbij mee. Om het historisch karakter van het landgoed in stand te houden zijn de lanen met oude bomen essentieel. Soms worden dode bomen uit de laan verwijderd en soms wordt alleen de kruin verwijderd. Als meer dan 50% van de bomen over een stuk van 300 meter slecht of reeds weg is, wordt alles verwijderd en wordt een hele nieuwe rij aangeplant. Dit wordt altijd in stukken gedaan zodat de laanstructuur in stand blijft. GLK moet uiteraard ook rekening houden met de landelijke en Europese wetgeving. Zo moet bos ook bos blijven en zijn er stukken bos die op basis van de Europese Natura 2000-wetgeving helemaal met rust gelaten moeten worden, hier mag niet worden gekapt.

Wat gebeurt er met het hout?

Als bepaald is welke bomen gekapt gaan worden, contracteert GLK een aannemer om het werk te doen. Die doet de kapwerkzaamheden in het grootste deel van het bos. Alleen in enkele zeer kwetsbare gebieden doet GLK de kap zelf. De gekapte bomen worden gesorteerd op stapels gelegd. Het meeste hout wordt daarna verkocht en de opbrengsten vloeien weer terug in het beheer van het landgoed. Het kwalitatief beste hout gaat naar zagerijen voor gebruik in meubels, vloeren of constructiehout. Ook gebruikt GLK dit hout soms voor herstelwerkzaamheden aan historische panden. Hout van mindere kwaliteit, bijvoorbeeld bomen die al ziek of rot waren, wordt verkocht als kisthout, vezelhout, paaltjeshout, brandhout en tot slot aan biomassacentrales voor duurzame energieopwekking. Een deel van het hout blijft ook liggen als dood hout, wat belangrijk is voor biodiversiteit (zoals schimmels,

insecten, spechten) en als schuilplaats voor kleine dieren. Op sommige percelen mag zelfs alleen het stamhout worden meegenomen en moeten de takken blijven liggen om deze reden.

Na een wandeling van een uurtje, waarbij we ook nog twee reeën en een eekhoorn spotten, zijn we weer terug bij de auto. Ik weet in ieder geval een stuk meer over het beheer op Landgoed Warnsborn en kijk toch met andere ogen naar het bos.

Smakelijk jubileum

Foto's: Berry de Reus

Door Herman Boesveld

Tegenover mij zitten Erwin Oldenburg en Mirjam van Ravensberg en dan weet de helft van Schaarsbergen meteen waar ik ben, te midden van Brabants Bont en met de geur van pannenkoeken. Goed geraden: 't Pannekoekenhuis Schaarsbergen. De reden is, dat dit pannenkoekenhuis dit jaar veertig jaar geleden van start gegaan is op deze plek en in de tijd waarin het woord pannekoek (zonder tussen-n) de juiste spelling was, pas vanaf 1995 werd het woord pannenkoek met een tussen-n geschreven.

Erwin komt uit een pannenkoeken-familie (dus de appel valt hier niet ver van de boom) en na de middelbare hotelschool in Wageningen (1985, Erwin was toen 23) kwam hem ter ore, dat uitspanning 'Rust Wat' te Schaarsbergen een koper zocht. 'Rust Wat' was vroeger een bekende naam zoals 'Rust een Weinig' in Hoenderloo, de paarden en de meners

konden daar uitrusten en daarbij hoorde natuurlijk een versnapering. Energiek en met enige hulp van de Rabobank is de koop geslaagd en begon Erwin aan de tocht van nu veertig jaar. Mirjam kwam in zicht en samen zorgden zij voor de komst van drie kinderen, waarna zij relationeel een eigen weg ingeslagen zijn, maar samen als eigenaren nog steeds staan voor

deze zaak. Een van de kinderen loopt zich al warm al opvolger.

Het leek hen een aantrekkelijk idee om dit jubileum "in de Dorpskrant te krijgen" en dat is gelukt, want wij besteden graag aandacht aan wat er leeft in Schaarsbergen en vieren graag mee met dit jubileum van veertig jaar. Nu is de titel van dit artikel ook meteen verklaard.

Ik trap af met een opmerking van niet zo lang geleden "als je in deze tijd rijk wil worden, moet je een pannenkoekenrestaurant beginnen". Erwin kopt deze voorzet meteen volledig in met "klopt helemaal in elk opzicht: materieel, maar ook qua gezelligheid, qua bedrijfsvoering, qua arbeidsomstandigheden, qua ervaringen enz. enz. Ga maar na: werktijden van 12 tot 20 uur, dus een gezin erbij hoeft geen probleem te vormen." Er schijnen 385 pannenkoekenhuizen in Nederland te bestaan. Een foto van 'Rust Wat' van voor 1985 in het restaurant toont aan, dat de aannemer ook veel werk gehad heeft aan de veranderingen van 'Rust Wat', steeds een stukje anders, een stukje groter, voorserres, zij-serres, maar de boerderij op zich is herkenbaar gebleven. Nog een uitdagende vraag: "Worden jullie niet gek van alle regelgeving, alle Arbo-regels"? "Nee helemaal niet, wij denken in uitdagingen, niet in problemen en proberen daar dan een bij ons passende draai aan te geven. Vergeet niet, dat wij een bedrijf zijn, waarin voedselveiligheid op nummer één staat." Als je de placemat erbij pakt, zie je vier restaurants: Olst, Borne, Lettele en Schaarsbergen. Allemaal familie? Inmiddels niet allemaal meer, maar oorspronkelijk wel. Wij zijn één waar het voordelen biedt zoals de inkoop en de uitstraling. Het Brabants Bont staat bij ons voor gezelligheid. Schaarsbergen is klein, maar groot qua pannenkoeken, want op de hoek staat Den Strooper. Concurrent of concullega? "Geenszins... wij zijn collega's, die op zeer vriendschappelijke wijze met elkaar omgaan. Paul en Hetty

denken net als wij "laten de mensen maar lekker naar Schaarsbergen komen" en dan komen ze voor pannenkoeken. Als Schaarsberger kun je weten, dat als bij ons het parkeerterrein vol staat, dat die bij Den Strooper ook vol staat."

"Topdrukte vooral in de zomer en in elk weekend. We boffen natuurlijk, dat we te midden van attracties staan zoals Burgers' Zoo, het Openluchtmuseum, het Oorlogsmuseum en campings, en vergeet niet dat we midden in de natuur staan: het Klompenpad begint hier, mountainbike-routes en fietsroutes starten hier. Nu zijn we met dominee Theo Pieter van de Dorpskerk en collega Den Strooper bezig met een Kabouter pad."

Veertig jaar, wat is er in die tijd allemaal niet veranderd, vaak niet ten goede. Je kunt geen vrachtwagen tegenkomen zonder de tekst "collega's gezocht". Hoe zit dat bij jullie? "Wij hebben wachtlijsten, onze koks en Yanung zijn hier al respectievelijk 35 en 31 jaar en Judith, het gezicht van onze zaak, loopt hier al sinds

2001 rond!" Duidelijk antwoord. De klanten dan, korte lontjes e.d. Weer een foute vraag. "Niets veranderd, iedereen is meegegroeid, de kinderen van toen zijn nu de opa's met hun kleinkinderen, iedereen blijft houden van pannenkoeken en die zijn wel een beetje veranderd. Je kunt het niet bedenken of het staat op de kaart, diëten, glutenvrij, lactose-arm en noem maar op. Spek-appel blijft overigens favoriet."

Erwin komt met "het werken met jonge mensen en met gasten is het mooiste wat er is en daar gaan we nog eventjes mee door". "Gastvrijheid met een glimlach" lees ik en als Erwin mij naar buiten geleidt, heeft hij al zwaaiend zes gasten begroet, vast die kleine kinderen van vroeger. Ze zijn apetrots, die Erwin en Mirjam, ik snap waarom.

Stal Mansour

Al ruim 50 jaar méér dan een manege!

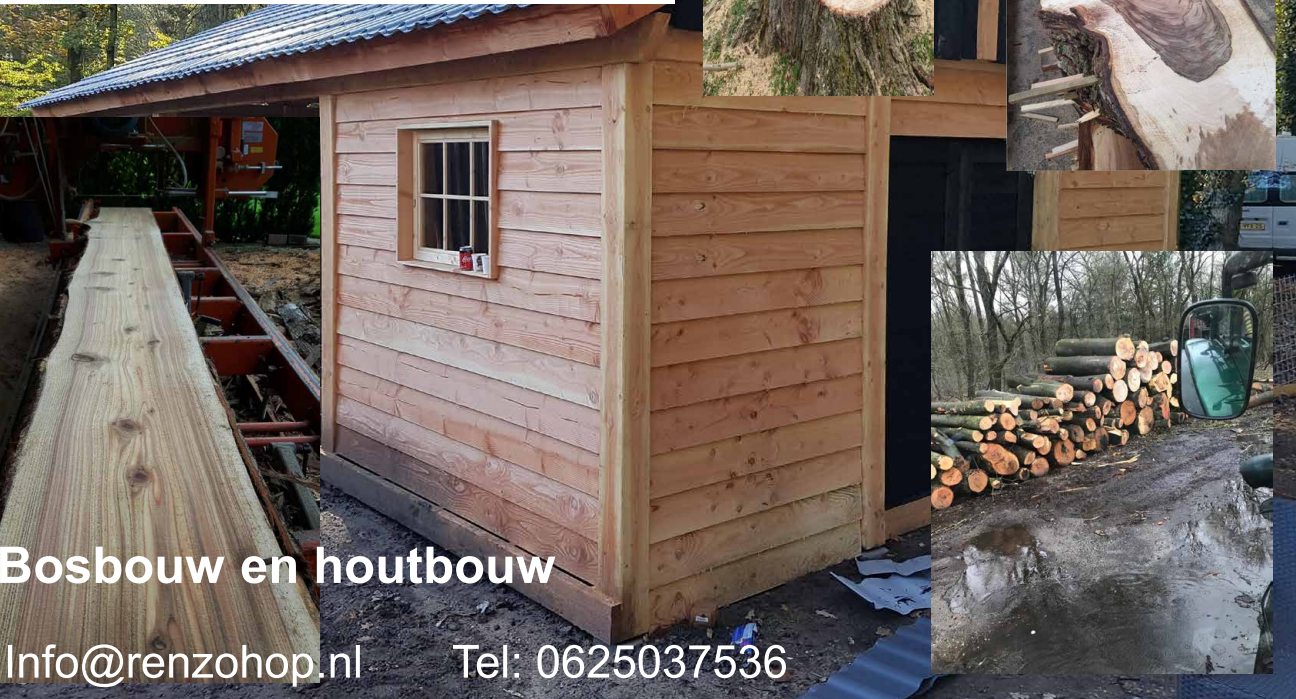
Aan de zuidgrens van Nationaal Park De Hoge Veluwe ligt een bijzondere manege: Stal Mansour. Middenin de natuur leer je niet alleen paardrijden, maar ben je welkom voor veel meer: trektochten, buitenritten, grondwerk, coaching... ga maar door. Wij vinden dat paardrijden leuk moet zijn voor mens én dier. Kom maar eens kijken bij onze bewegingsstal of de activiteiten die we organiseren.

Dat alles maakt ons zoveel méér dan alleen een manege!

Kemperbergerweg 793
6816 RW Arnhem
info@mansour.nl
026-4423006
www.mansour.nl

Renzo Hop

Bosbouw en houtbouw
Info@renzohop.nl Tel: 0625037536

Ijsheiligen

Door Dick Zutt

Tot een aantal jaar geleden had ik een moestuin op De Kemp. Ieder jaar stond mijn pruimenboom rond deze tijd in volle bloei. In de 10 jaar dat ik de tuin had, heb ik echter maar een paar keer echt pruimen kunnen plukken. De meeste jaren was een late nachtvorst funest voor mijn bloesem en de pruimen-opbrengst. Tuinieren begint in het voorjaar met bemesten en klaarmaken van de grond en daarna geduldige wachten ... lang wachten. Plantjes opkweken onder glas thuis is een mooi begin, maar hou ze binnen totdat de Ijsheiligen zijn geweest. Waarom? Vanwege Ijsheiligen!

Als ooit katholiek geboren jongetje neem ik autoriteit van nature gelijk aan, omdat gehoorzaamheid primair in mijn eerste 8 jaren opvoeding is ingesloten geweest. Gelukkig heb ik in het pre-TikTok tijdperk nog zelf leren nadenken. Goddank daarvoor! Een zelfstandige korte zoektocht naar de Ijsheiligen brengt mij dan bij Mamertus (11 mei), Pancratius (12 mei), Servatius van Maastricht (13 mei) en Bonifatius van Tarsus (14 mei). Deze laatste is niet in 754 bij Dokkum vermoord maar een marteldood gestorven tijdens christenvervolgingen in 307 onder de Romeinse keizer Diocletianus. Als je meer wil weten over de Ijsheiligen raad ik je aan zelf even Wikipedia te raadplegen. Waar het hier om gaat is dat de Ijsheiligen van oudsher de periode markeren van kans op nachtvorst naar lekker lente-weer en de naderende zomer. Pas dan is het de tijd

om plantjes en bloemetjes buiten te zetten en ze een kans te geven.

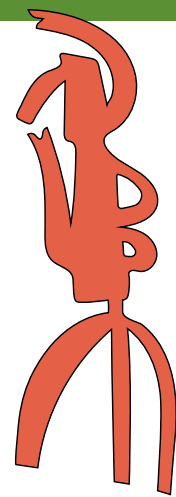
Mijn vriendin zit totaal anders in elkaar. Allereerst, zij vindt dat geduld niet in mijn karakter zit, maar zo gauw de dagen lengen en er een flauw zonnetje het begin van iets van lente aankondigt, koopt zij gelijk de halve Intratuin leeg en staat onze patio vol met bloeiende plantjes. Tssssss ... wat je zegt ben jezelf! Ik zie dan met mijn tuinders-oog reclameslogans voorbij komen. 'Haal De Lente In Huis' en ik denk: 'Ja ... in huis achter glas'. En ik zie het management van het tuincentrum zichzelf rijk rekenen en mijn vriendin nakijken met een blik van: 'Die zien we snel weer terug'. En bijna ieder jaar weer krijgen ze gelijk, behalve dan die keer dat ik veel pruimen had in de herfst.

Ik vond dit eigenlijk wel het moment om die goeie ouwe Ijsheiligen eens op een voetstuk te zetten. De brave borsten hebben het al moeilijk genoeg in deze tijden en dan heb ik niet eens alleen over klimaatverandering of dat Paus Franciscus is overleden. Vanmiddag kwam ik naar huis gefietst en ik rook het buiten op straat al. Onze blauwe regen is uit de knop gekomen en gaan bloeien. Fantastisch, nu is de lente echt begonnen. Alleen, het duurt nog ruim 3 weken tot de Ijsheiligen. Als dat maar goed gaat! Duimen dus, want bidden doen we niet meer. Hoewel, als dat zou helpen? Geloven is niet zeker weten maar: Wees Gegroet Maria ... Het blijft altijd aan je kleven.

Bij hem krijg je de koffie

Door Herman Boesveld

Ten westen van het kruispunt Schelmseweg-Amsterdamseweg ligt een fraai gebouw, koetshuis De Lichtenbeek, dat in het bezit is van het Geldersch Landschap. Velen weten niet dat een gedeelte van de bovenverdieping ervan het atelier is van een kunstenaar, wiens naam meteen genoemd wordt, als je het woord koffiepot noemt: Klaas Gubbels.

foto's: Berry de Reus

Op de Amsterdamseweg staat ter hoogte van de Praxis een levensgrote koffiepot van cortenstaal, een eerbewijs aan Klaas als inwoner van Arnhem geschonken door de bewoners van de Burgemeesterswijk. Tijd voor een interview en dan natuurlijk meteen de vraag hoe hij daar ooit aan dat atelier is gekomen.

Als rasechte Rotterdammer, maakte hij het bombardement op 14 mei 1940 op het station Delftse Poort, voor Rotterdammers DP, van dichtbij mee. Zijn ouders kregen van

Nederlandse militairen te horen te moeten vertrekken naar Hillegersberg. Toen ze later terugkwamen, bleek hun huis door een brandbom getroffen te zijn, één en al puinhoop. "Mijn vader ging op die puinhoop staan, raapte een verbrande bladzijde uit een boek op en mijn moeder zei onmiddellijk uit welk boek die bladzijde was." Klaas, 91 jaar nu en een geheugen van graniet! Die Rotterdammer kreeg na de lagere school te horen, dat hij maar naar de ambachtsschool moest gaan, afdeling huisschilder/decoratieschilder. De beste leerlingen mochten naar

Delft, de Porceleyne Fles, kopieën maken in Delfts Blauw boven een grote lamp.

"Mijn moeder was verkoopster in de Bijenkorf en zorgde ervoor, dat ik op het reclame-atelier van de Bijenkorf terecht kwam en toen volgde ik de avondacademie."

Na de oorlog gingen zijn ouders uit elkaar, Klaas kreeg een nieuwe tweede vader en verhuisde mee naar Arnhem. Daar volgde hij de Kunstacademie Kunstoefening, voorloper van het huidige ArtEZ en al vrij snel had Klaas in de gaten, dat bij hem alleen maar een vrij beroep paste. Hij was immers een calvinist en die komen, volgens Klaas, altijd op tijd en hebben overal lak aan.

Toen hij eenmaal in Arnhem woonde, lifte Klaas elk weekend naar Rotterdam terug om in café "Mijnheer Pardoel" onder kunstenaars te verkeren en te drinken. Zo zag hij dan telkens dat fraaie gebouw op de Amsterdamseweg en dacht dan "je zult daar toch je atelier hebben". Hij is dus naar de boswachter gestapt en heeft een balletje opgegooid. Hij mocht toen de bovenverdieping met een trap vol

niet eens uit een koffiepot!

houtworm en met kapotte ramen huren voor tien gulden per maand met een rijksdaalder elektriciteit.... in 1957. Klaas heeft talloze bijbaantjes gehad en op enig moment kon hij van zijn kunst leven. Hij trouwde met zijn grote liefde Heleen, voor wie hij elke vrijdag bloemen haalt (nu nóg!) en voor wie hij elk jaar een schilderij maakt.

"De muren van het atelier, aldus Saskia Bak, directeur van Museum Arnhem, hangen vol, ook op de grond staan werken en op ezels staan de doeken, waar hij aan werkt. Daartussendoor kastjes en planken vol met voorwerpen, die hem inspireren vanwege de vorm, de kleur of het materiaal". Die koffiepotten overigens brengen mij op zijn vriendschap met een andere BN'er: Jan Siebelink, ooit leraar Frans, maar na het opschrijven van zijn buitengewone jeugdherinneringen in Velp ("Knielen op een bed violen") vrij en welgesteld. Klaas werd ooit gevraagd, illustraties bij een boek van Jan te maken en die ontmoeting klikte. Beiden calvinist, Jan met letters, Klaas met olie-verf, wij gaan allebei onze gang, zijn altijd op tijd en hebben overal lak aan. Klaas en Jan ontmoeten elkaar nog elke week in Arnhem op een bijzondere plek, die ik niet verklap. Zou dat calvinisme ook zitten in het feit, dat hij zeven (!) dagen per week van 10 tot 16.30 uur in het koetshuis te vinden is?

Diezelfde koffiepotten doen mij vragen hoe hij op het idee kwam, zich daarop te concentreren.

"Ik was eerst schilder van tafels en toen ze zeiden "die tafels hebben we nou wel gezien" moest ik naar een stillevens-hok en daar zag ik een koffiepot, een "objet trouvé" en werd ik verliefd op de vorm".

In de van hem geleende boeken over Klaas Gubbels lees ik, dat de ervaring Klaas geleerd heeft, het werk even weg te zetten. De tijd nemen, geduld hebben en dan toeslaan. Ook vind ik daarin een foto van zijn echtgenote en hun zoontje, gewoon gelukkig. Zelf zegt hij een chaoot te zijn, behalve in het schilderen, dan is hij uiterst geconcentreerd bezig. Klaas is van 1934 en rijdt nog auto. Ik vraag voorzichtig aan de 91-jarige, hoe dat zo gekomen is, vast de genen van zijn ouders. Ben je gek, Klaas heeft alle sterke dranken, die Frankrijk kent, uitvoerig geproefd, maar nu is hij gestopt, hij heeft werkelijk geen idee en zegt "ik ben pas 91, ik heb de tijd". Zijn calvinistische inslag (geen tierelantijnen) verklaren de koffiepotten ook: "al het overbo-

dige moet weg, het moet zuiverder, directer, zeg maar 'sec'."

De vraag aan een kunstenaar hoe bekend hij wel is, blijft een lastige. Klaas antwoordt "in kunstkringen zeker" en heeft in dit interview gesproken over Breyten Breytenbach, Cornelis Bastiaan Vaandrager, Remco Campert, Bart Chabot, Han Sleutelaar, Jan Cremer, Willem de Kooning, Reindert de Leeuw en Pierre Janssen. De gemiddelde Dorpskrantlezer weet nu genoeg.

Laat ik tot slot niet vergeten te melden, dat op 29 juni 2025 in de Bakermat, het ontmoetingscentrum van de wijk De Hoogkamp, een Klaas Gubbels-tentoonstelling geopend wordt door de kleinzoon van de heer Heikema, destijds de directeur van Kunstacademie de Kunstoefening, die bij Klaas op nummer één stond. Een bijzondere gebeurtenis voor Klaas. Daar niet de koffiepotten, maar het werk van destijds op de Kunstacademie, nu in zijn atelier aanwezig.

IPC Groene Ruimte

Door Abco Blok

Iedere Schaarsberger komt er met enige regelmaat langs, het bord met de afslag naar IPC Groene Ruimte. Veel oudere Schaarsbergers kennen het nog als de Heidemij of later als de Bosbouw Praktijkschool. In deze Woeste Gronden zoomen we in op het terrein en de activiteiten die daar worden georganiseerd en ondernomen. Daarnaast wordt er nog veel meer georganiseerd maar elders ondernomen.

Geschiedenis

In 1952 had de Heidemij, tegenwoordig bekend als Arcadis, op het huidige terrein van het IPC een dragline-revisiebedrijf. In dat jaar werd er, vanwege een gebrek aan goed geschoold personeel, een bedrijfs-school opgezet, zoals zoveel grote bedrijven die hadden. Een opleiding die vooral gericht was op het opdoen van kennis en praktische vaardigheden die er binnen de Heidemij nodig waren. Denk dan aan het omgaan met verschillende handgereedschappen, motor-kettingzagen maar ook het beheersen van tractoren en ander groot materieel. Na verloop van tijd werd de praktijkschool verzelfstandigd tot Bosbouw Praktijkschool. Die was toen vooral gericht op het opleiden en trainen van grote groepen leerlingen die daar het praktijkdeel van hun opleiding kwamen

volgen. Men had toen immers ruime mogelijkheden om mensen praktisch op te leiden. Er was een keur aan machines zoals grote hydraulische kranen en zware tractoren maar ook allerlei kettingzagen en wat dies meer zij. Er was zelfs een hal beschikbaar om tijdens een vorstperiode toch bezig te kunnen zijn met bestrating of het hanteren van tuinfreesjes e.d. De leerlingen waren elders ondergebracht voor de nacht. Die weken werden door deze vooral jonge leerlingen niet zelden ervaren als feestweek en zo gedroegen ze zich ook. In 1994 is de Bosbouw Praktijkschool omgevormd tot het Innovatie- en Praktijkcentrum Groene Ruimte, het bekende IPC Groene Ruimte. Tot 2007 viel IPC onder het ministerie van onderwijs. Na dat jaar zijn de activiteiten ondergebracht in een B.V. De huidige doelgroep is niet langer

meer de praktisch op te leiden student of leerling. IPC is nu vooral gericht op de opgaven waar de overheid nu voor staat, en dan moet u denken aan het behoud van natuurwaarden en het bevorderen van de biodiversiteit maar ook aan landschapsinrichting, natuurbeheer, faunabeheer, duurzaamheid, groene stadsontwikkeling en klimaat. Het aanbod van IPC ontwikkelt en beweegt mee met de behoeften vanuit de samenleving. In een grijs verleden was IPC vooral een mannenbolwerk. Vandaag de dag werken er bijna evenveel mannen als vrouwen. Het gaat vaak om adviseurs en trainersactiviteiten.

Voor wie

Was het zo dat men eerder gericht was op de uitvoerende personen, nu richt men zich op de beleidsmakers en de strategiebepalers. De cursussen worden ook vaak niet meer verzorgd op het terrein van IPC zelf maar binnen de organisatie, stad of plaats die een (bij)scholing ingekocht hebben. Het cursusaanbod loopt nu uiteen van European Tree Worker t/m beheerder begraafplaatsen. Wat in alle cursussen terugkomt, zijn de onderwerpen biodiversiteit, klimaatadaptatie en duurzaamheid, deze krijgen steeds meer prioriteit.

Het terrein waarop IPC ligt is een duidelijk voorbeeld van de veranderende opvatting over groen en de omgeving. Tot voor pak 'm beet zo'n 10 jaar geleden zag het terrein er strak 'aangeharkt' uit. In de grassen, die 's zomers grote hoeveelheden water en bemesting vroegen om in conditie te blijven, liggen er nu stukken waar de natuur zijn eigen gang kan gaan. Sterker nog, men heeft sommige stukken bewust verarmd om de biodiversiteit te bevorderen. Aangeplante plantsoentjes met bijvoorbeeld rozen hebben plaatsgemaakt voor een weelderig tierende wilde vegetatie die ook aan meer verschillende vogels een plek biedt.

Het terrein en de burelen

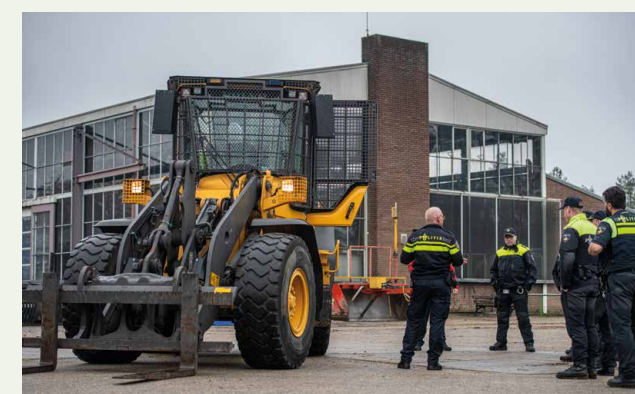
Het 20 hectare grote terrein van IPC grenst aan de Oranjekazerne, en dat in een wereld waarin de geopolitieke situatie snel verandert. Defensie heeft dringend behoefte aan uitbreiding en is daarom ook het gesprek aangegaan met IPC. Een overname door defensie is nog niet aan de orde zolang de provincie en de gemeente zeggen dat defensie eerst alles moet doen om de gewenste veranderingen binnen hun ei-

gen hekken te realiseren. Voor dit moment zijn er door geen van de partijen keuzen gemaakt. Toch houdt IPC qua planning wel rekening met een verandering. Er wordt nu alleen geïnvesteerd in het hoogstnodige onderhoud waardoor m.n. het hoofdgebouw er momenteel wat vervelend bijstaat.

Ook voor anderen

Het terrein biedt niet alleen onderdak aan IPC zelf. Het voormalige B-gebouw (waar vroeger de afdeling bosbouw zat) is in gebruik door Bos en Fauna B.V. waaronder het Veluws Prepareer Atelier. Het grote terrein, dat maar voor een beperkt deel in gebruik is, kan ook worden gehuurd door bedrijven die er een presentatie willen geven met bijvoorbeeld machines t.b.v. grondverzet. De politie heeft het terrein ook gevonden als trainingsmogelijkheid. Het terrein is afgesloten en ligt ver weg van de bebouwde kom waardoor er geen sprake is van pottenkijkers. Er worden daar verschillende vaardigheden getraind zoals het werken met politiehonden. Dat zijn trainingen die voor de burelen goed waarneembaar zijn vanwege het geblaf.

Voor meer info: www.ipcgroen.nl

KOOK KUNSTEN.

Iets te vieren?
Daar hoort lekker eten bij!

Kookkunsten verzorgd een heerlijk diner, buffet of hapjes, zodat u en uw gasten kunnen genieten. Ook voor (Buiten)feesten op bijzondere locaties.

'Of een kookworkshop, bijvoorbeeld échte Spaanse tapas of de Arabische keuken. Leuk met vrienden en collega's!'

catering met passie!

www.kookkunsten.com

H. van Lunen 88 jaar

SAMSUNG
TOPSERVICE

Neo QLED

GRATIS BEZORGEN
VAKKUNDIG ADVIES

Nederlands éérste satellietwinkel!
vanhun.nl

Arnhem
Steenstraat 11
6828 CA Arnhem
Tel. 026 - 445 7573

Putten
Bakkerstraat 17
3882 AA Putten
Tel. 0341 - 355 466

(BB)bomen
Specialisten in boomverzorging

BB BOMEN SNOEIT BOMEN OP ELKE HOOGTE EN MAAKT HET VEILIG

www.bbbomen.nl
026-301 00 12 · info@bbbomen.nl
kappen · snoeien · onderzoek · ziekten · boomstronken

ELKE ZATERDAG
BEETHOVENLAAN - ARNHEM
VAN 9:00 UUR T/M 16:00 UUR

BLOEMEN EN PLANTEN
OOK VERKRIJGBAAR EEN DEEL VAN DE COLLECTIE VAN FRIENDS-OF.NL

josflowers
jouw bloemvist op de markt

avond 4daagse **SCHAARSBERGEN**
dinsdag 17 juni t/m vrijdag 20 juni 2025

SUPER LEUK! SUPER SPORTIEF!

Dit jaar wordt voor de 28^e keer de avond4daagse Schaarsbergen georganiseerd. Loop je ook gezellig mee? 4 avonden wandelen door de prachtige omgeving van ons mooie dorp met op vrijdag een vrolijke onthaal onder muzikale begeleiding van het Trompetterkorps van Stal Mansour en Fkes (FeestKapel Eendracht Schaarsbergen).

Iedereen kan zich **individueel inschrijven**. Er is keuze uit 2 afstanden, of **5 km** of **10 km** per avond wandelen. Kosten zijn **€6 inclusief een medaille**. Iedere avond wordt er tussen 18:00 en 19:00 uur gestart bij **Stal Mansour** aan de **Kemperbergerweg 793**, Schaarsbergen. Dinsdag, woensdag en donderdag is hier ook de finish maar op vrijdag is de finish op het veld voor de kerk aan de Kemperbergerweg. Hier kun je ook je prachtige medaille ophalen, als beloning voor 4 avonden wandelen. **Vanaf half mei kun je je inschrijven via de website** van de Oranje Vereniging Schaarsbergen. **Let op: schrijf je op tijd in**, ivm het maximaal aantal deelnemers.

www.ovschaarsbergen.nl

Echter... zonder de **hulp van vrijwilligers**, is het onmogelijk om dit mooie evenement te organiseren. Dus kun en wil je een uurtje helpen met b.v. startbewijzen scannen, appeltjes snijden, limonade schenken of als verkeersregelaar het parkeren in goede banen te leiden? Stuur dan snel een mailtje naar A4DSchaarsbergen@live.nl. Dankjewel alvast.

Dus 4 avonden lekker in de buitenlucht sportief genieten van fijn wandelen door de mooie omgeving van Schaarsbergen? Schrijf je dan in voor de **avond4daagse schaarsbergen**.

KWBn **Oranje Vereniging Schaarsbergen** **WvanVeluwBV**

Vanuit de Dorpskerk

Vóór mij, achter mijn laptop, als ik het door het raam kijk, wappert de vredesvlag naast de kerk. Ergens raakt die stille oproep van zo'n blauwe met witte vogel mij. Vrede. En dan zo'n duif die al sinds Bijbelse tijden met dat takje in haar snavel rondvliegt. Hoopvol teken. En toch ook zo kwetsbaar. Geen roofvogel maar een gemakkelijke prooi... Prooi van sarcasme, haat of spot.

De groten der aarden hebben schijnbaar steeds vaker zichtbaar maling aan die witte fladderaar. Maar bij de kerk wappert de vlag onverstoort. En gelukkig op zoveel plaatsen meer. Vrede voor Palestijnen, Joden, Sudanese, Oekraïners, Russen, Amerikanen, vluchtelingen, LHBTI-ers, ja voor iedereen.

Graag maken we dat concreet; ieder mens die naar vrede verlangt is daarom welkom in de Dorpskerk om een kaarsje te branden. Misschien wel bij de Eveningsongs die dit jaar met enige regelmaat op zondagmiddag in de Dorpskerk gehouden worden?

Waterpunt bij de Dorpskerk in gebruik genomen!

Op donderdag 24 april is bij de Dorpskerk door Jeroen van Roekel, directeur van het Schaarsbergs Mountainbike Museum het Water-tap-bordje onthuld en de waterkraan in gebruik genomen. Ds. Theo Pieter de Jong sprak kort over wat de kerk en water met

Van harte aanbevolen!

Ook deze zomer zal de kerk weer geopend zijn – zie daarvoor onze website.

En, hopelijk, in de toekomst gewoon het hele jaar door dagelijks een open Dorpskerk?

Zou jij je daarvoor in willen zetten, als vrijwilliger of financieel? Laat het weten...!

Aan die vlaggenmast hier voor mijn raam zal over een poosje onze Nationale Driekleur weer wapperen. Maar dan halfstok. Wat goed dat we op 4 mei dit jaar samen met de Dorpsraad een gedachtenisbijeenkomst zullen houden, uitlopend op de 2 minuten stilte om 20.00 uur. We zien er naar uit. In stilte en met muziek.

Verlangend naar vrede, voor állen.

Ds. Theo Pieter de Jong

Dodenherdenking 4 mei 2025

Voor het eerst was er op 4 mei een herdenkingsbijeenkomst bij de Dorpskerk op Schaarsbergen. In de Dorpskerk is gezongen en geluisterd naar muziek. Sprekers waren ds. Theo Pieter de Jong en Annemarie van Lierop. Gerda Reijnders vertelde uit het dagboek van haar vader over de gevolgen van een V1 bom op hun huis in maart 1945. Buiten klonk de 'De Last Post' en waren we twee minuten stil. Bij de halfstok hangende vlag zijn onder grote belangstelling twee kransen gelegd namens het Stadsbestuur van Arnhem (door wijkwethouder Paul Smeulders) en namens de Dorpskerk en de Dorpsraad.

elkaar te maken hebben, en waarom de Dorpskerk ervoor gekozen heeft wandelaars, racefietsers en mountainbikers van dienst te zijn met een waterkraan. Daarna onthulde Jeroen van Roekel het bordje en vulden zij samen de eerste bidon.

Er zullen niet veel dorpen zijn waar Dorpskerk en Mountainbike-museum gezamenlijk een bidon laten bedrukken! Deze unieke bidon is te verkrijgen in het museum en/of Dorpskerk...

En wie benieuwd is naar waarom een Dorpskerk zich druk zou maken om gratis water voor dorstige mensen: zie de website van de Dorpskerk voor de korte speech die gehouden is:

www.dorpskerkschaarsbergen.nl

Openluchtdiensten: 13 juli & 14 september

Op het veld voor de kerk klappen we graag weer onze stoeltjes uit. Samen, buiten, onder de blote hemel, zingen we en worden we stil. Met wie maar wil!

Twee openluchtdiensten deze zomer, beide diensten starten om 10.00 uur en zullen ongeveer een uurtje duren. Daarna is er koffie/thee met wat lekkers.

Het is niet nodig om je aan te melden. Wanneer?

Op 13 juli (met medewerking van een Koperensemble) en op 14 september (met medewerking van onze 'eigen' Schaarsbergse muziekvereniging 'de Eendracht').

We zien uit naar je komst!

Geloven in Schaarsbergen: welkom op dinsdagavond 24 juni

Ben jij Katholiek Parochiaan, Evangelisch, Koepelkerker, Doopsgezind, Baptist, Luthers, Pinkster of Protestants lid in een naburig dorp, of wel gelovig maar niet lid van een geloofsgemeenschap? Graag nodigen we als Dorpskerk alle gelovige Schaarsbergers uit voor een gezellige kennismakingsavond op 24 juni. Nadrukkelijk niet om aan 'sheep-stealing' te doen...!

Waarom wel?

Omdat we blijkbaar allemaal 'geloven in Schaarsbergen'.

Laten we dat dan niet alleen letterlijk doen, maar ook figuurlijk! Gelovigen zoeken toch per definitie het goede voor de omgeving waarin ze leven? Zou het dan niet mooier zijn om dat sámen te doen? Vanuit al die verschillende kerken ons samen inzetten voor het prachtige dorp waarin we wonen? En is het ook gewoon niet leuk om met elkaar in contact te komen? Dus: welkom op dinsdagavond 24 juni in de pastorie om 20.00 uur. Mochten we niet meer in de woonkamer van de pastorie passen, dan wijken we uit naar de consistorie in de kerk. Fijn als je even laat weten of je van plan bent te komen – of graag op de hoogte gehouden wilt worden over de voortgang.

dominee@dorpskerkschaarsbergen.nl
06 57673824 (Signal)

Herhaalde oproep: Levende Adventskalender

Lijkt het je leuk om in de adventstijd mee te werken aan gastvrijheid voor iedereen in ons dorp? Iedere dag kan er dan een luikje/voordeurtje open gaan, waar mensen welkom zijn voor een kopje koffie en ontmoeting. In donkere en koude tijden bieden we elkaar zo wat hartelijkheid, warmte en licht. Denk en doe je mee?

Laat het dan even weten!

dominee@dorpskerkschaarsbergen.nl
of 06 57673824 (Signal)

CHORAL EVENSONG

Anglicaans gezongen middaggebed

18 mei	Zondag Cantate: 17.00 uur
5 oktober	16e zondag na Trinitatis: 16.00 uur
2 november	Allerheiligen & Allerzielen: 17.00 uur
21 december	4e advent, zondag Rorate : 19.00 uur én 20.30 uur FESTIVAL OF NINE LESSONS AND CAROLS

Dorpskerk Schaarsbergen
Kemperbergerweg 806 - 6816 RX Arnhem - Schaarsbergen

Meer groen, betere leefomgeving

Nieuwe wijkgroenplannen in vijf Arnhemse wijken

Arnhem breidt de succesvolle aanpak van de Wijkgroenagenda's verder uit. Voor de wijken Kronenburg, Vredenburg en Holthuizen, Presikhaaf, Burgemeesterswijk/Hoogkamp en Schaarsbergen zijn nu ook concrete plannen opgesteld om de leefomgeving groener, gezonder en klimaatbestendiger te maken. Inwoners hebben volop meegedacht over vergroening in hun buurt, variërend van het planten van bomen en struiken tot het opknappen van speelplekken en het vervangen van stenen door groen. De eerste projecten gaan nu in uitvoering.

Samen met de bewoners

De wijkgroenagenda's zijn tot stand gekomen in samenwerking met bewoners. In wijken met relatief weinig groen, zoals Kronenburg, Vredenburg en Presikhaaf, lag de focus op het verbeteren van de openbare ruimte. In andere wijken, zoals Burgemeesterswijk/Hoogkamp en Schaarsbergen, werd vooral ingezet op vergroening op eigen terrein en het ondersteunen van bestaande groene initiatieven.

Eerste project van start

De meeste plannen worden in 2025 en 2026 uitgevoerd. Het eerste project uit de Wijkgroenagenda Kronenburg start deze maand. De gemeente combineert verschillende budgetten, zoals het Bomenfonds, groenbeheer en middelen uit het Nationaal Programma Arnhem-Oost. De voortgang wordt per wijk gedeeld via brieven, bijeenkomsten en wijkkranten.

Arnhem werkt toe naar een stad waar elke wijk in 2026 een eigen Wijkgroenagenda heeft.

Een jaar lang gratis museumbezoek

Gemeente en Museum Arnhem slaan handen ineen voor jaar lang gratis museumbezoek

Gemeente Arnhem en Museum Arnhem slaan de handen ineen om het museumbezoek in Museum Arnhem gratis aan te bieden aan alle Arnhemmers. Sinds 5 april 2025 is het voor de Arnhemmers een jaar lang mogelijk om op zaterdagen het museum gratis te bezoeken.

Laagdrempelige toegang

Om de drempel om het museum te bezoeken verder te verlagen, organiseert Museum Arnhem elke zaterdag een gratis publieksprogramma. Denk aan korte rondleidingen van een half uur, creatieve workshops en ontmoetingen met kunstenaars. De gemeente Arnhem wil dat kunst en cultuur niet alleen bereikbaar zijn voor een kleine groep, maar voor iedereen. Vooral jongeren blijken soms niet te weten dat ze gewoon een museum binnen kunnen lopen. Daarom wordt gekeken naar een instapprogramma dat hen helpt om vertrouwd te raken met kunst en musea.

Meer Arnhemmers naar een museum

Museum Arnhem zal actief monitoren welke groepen nog niet genoeg bereikt worden. Het museum werkt hierin samen met lokale organisaties, zoals Newbees, Stichting JAM, en InDifferent, om zoveel mogelijk Arnhemmers in het museum te verwelkomen.

Arnhemmers kunnen sinds 5 april 2025 op zaterdagen gratis het museum bezoeken, door zich te melden aan de kassa. Meer informatie is te vinden op de website van Museum Arnhem: www.museumarnhem.nl

Opruimkriebels?

Hier kun je heen met je oude spullen!

Het is lente en we ruimen ons huis weer op. Een versleten bank, oude matras of een koelkast? Kapotte stoelen of ander grofvuil? Dat past en hoort niet in de ondergrondse containers. Maar wat doe je er dan wel mee?

Eerst naar de burens of de kringloop. Of toch reparatie?

Kan iemand anders de spullen nog gebruiken? Zet het te koop, geef het weg of breng het naar de kringloopwinkels, zoals 2Switch. Je oude spullen repareren kan natuurlijk ook. In de meeste wijken wordt regelmatig een repair café georganiseerd. Maar we hebben ook genoeg kleermakers en fietsenwinkels in de stad.

Naar het afvalbrengstation

Voor spullen die je niet kunt weggeven of die echt kapot zijn, hebben we in Arnhem twee afvalbrengstations:

- Arnhem Noord - Beijerinckweg 9A
- Arnhem Zuid - De Overmaat 17

Op de afvalbrengstations kun je alle soorten afval kwijt. Met de afvalpas kun je de meeste soorten afval 6 keer per jaar gratis inleveren. Kan je het afval niet in je auto vervoeren? Op de afvalbrengstations is een aanhanger te leen.

Milieubak in je wijk

Klein grof afval dat niet bij het restafval hoort, kan je ook inleveren bij de Milieubak. Denk bijvoorbeeld aan elektrische apparaten, vazen of een wasrek. Deze inzamelwagen staat 4 keer per jaar een dagdeel bij jou in de buurt.

Grofvuil laten ophalen

Het is ook mogelijk om grofvuil op te laten halen. Dit is 2 keer per jaar gratis, voor maximaal 1 m³ per keer. Matrassen en grote elektrische apparaten kun je altijd gratis laten ophalen. In de maanden maart tot en met oktober kun je ook gratis grof snoeiafval laten ophalen.

Via inZamelwijzer.prezero.nl of de Pre Zero-app kun je een ophaalafpraak maken.

Meer informatie? Kijk op www.arnhem.nl/afval

Tegelophaalservice

... en worden we in 2025 weer kampioen?

Arnhem won in 2023 het NK Tegelwippen. Ook in 2025 doen we mee aan het NK.

Hoe werkt het?

Je kunt meedoen als je minimaal 2 m² en maximaal 60 m² tegels vervangt door planten, gras of struiken. Kom je daar net niet aan? Vraag je burens of ze meedoen.

Waarom tegels eruit en groen erin?

Stenen en tegels houden warmte vast, waardoor je tuin op warme dagen wel 10 graden heter kan zijn dan een groene tuin. Bij hevige regenbuien voorkomen tegels dat water goed de grond in kan. Hierdoor krijg je meer wateroverlast. Daarnaast is groen ook nog eens goed voor insecten en dieren.

De ophaalrondes zijn op 30 juni en 29 september.

Meer info op: www.tegelophaalservice.nl

Nieuws van Muziekvereniging Eendracht: Kom naar onze Wijkconcerten en meer!

Onze muziekvereniging heeft de komende maanden weer een aantal fantastische optredens op de agenda staan! We willen jullie graag uitnodigen om samen met ons van muziek te genieten. Onze vereniging blijft groeien. Wij zijn trots en blij dat er inmiddels zo'n 30 jeugdleden lid zijn van de vereniging en we zelfs een eigen jeugdorkest met de naam JES! Arnhem hebben. Lijkt het jou of je kind leuk een instrument te leren bespelen? Vanaf 8 jaar kun je muzikles krijgen op een koperinstrument in ons eigen verenigingsgebouw De Lariks in Schaarsbergen. Wil je een bugel, hoorn, bariton of trombone uitproberen? Vraag een gratis proefles aan. Alle lessen worden gegeven door gediplomeerde muziekdocenten. Een instrument krijg je te leen van de vereniging.

Wijkconcerten op 19 en 26 juni

Op 19 en 26 juni organiseren we wederom twee gezellige wijkconcerten. Dit is dé gelegenheid om in een informele sfeer te genieten van de prachtige muziek die onze vereniging te bieden heeft. We beginnen deze avonden om 19.30 uur met ons Jeugdorkest JES! Arnhem, aansluitend kunt u genieten van de klanken van het fanfareorkest. Op donderdag 19 juni zijn wij te horen op het Witsenveld op de Hoogkamp en donderdag 26 juni op de Bloylandweg in Schaarsbergen. De avond eindigt rond 21.00 uur. Kom langs en neem je eigen stoel en kopje koffie mee. Bij slecht weer gaat het niet door, dus houd wel de socials in de gaten.

Samenwerkingconcert op zondagmiddag 22 juni

Op zondagmiddag 22 juni zal er een mooi dubbelconcert plaatsvinden samen met muziekvereniging VIOS Hoenderloo. Ook ons jeugdorkest JES! Arnhem is erbij

en zal laten horen hoeveel talent er bij de jeugd zit. Het concert vindt plaats van 15.00 tot 17.00 uur in het Muziekbos in Hoenderloo. Bij mooi weer spelen we buiten, bij iets minder mooi weer is het concert in het Dorpshuis Hoenderloo. Kom langs en geniet van deze samenwerking tussen twee verenigingen!

Najaarsconcert op zondagmiddag 23 november

Noteer alvast zondagmiddag 23 november in je agenda! Ons Najaarsconcert belooft weer een hoogtepunt te worden, met een gevarieerd en verrassend programma voor jong en oud. Deze keer zal het concert plaatsvinden in Zaal Wieleman in Westervoort. Meer details over o.a. het programma volgen nog.

Wil je informatie over proeflessen op instrument of JES! Arnhem? Neem contact op met Lenny Brummelman (06 83648527) of Laura Hak (06 19044314) of mail naar jeugdeendrachtschaarsbergen@gmail.com. Meer informatie over de fanfare en onze feestkapel Fkes kun je vinden op de website www.eendrachtschaarsbergenarnhem.nl

TENNISVERENIGING
SCHAARSBERGEN

Probeer het zelf!
Proeflidmaatschap
€50 voor 3 maanden
Start wanneer jij wilt!

Kom in beweging. Kom tennissen.
Kom genieten!

Schrijf je vandaag nog in via de website
of huur een baan via www.MeetandPlay.nl.

www.tennisverenigingschaarsbergen.nl
info@tennisverenigingschaarsbergen.nl

Tennis zoals vakantie voelt!

- Tennissen in het bos
- Zes verlichte gravelbanen
- Pizzaoven & zonnig terras
- Voor elk niveau

GROENSTETUIN.NL
van een duurzaam ontwerp
tot beplantingsplan en advies

Tielke Sterk
ECOLOGISCH TUINONTWERPER
0633968536 @ groenstetuin

ZIE JE MIJ FIETSEN?
SPREEK ME GERUST AAN!

Reserveer via
www.restauranttrix.nl
of bel
026 - 44 22 273

HOTEL
RESTAURANT
TRIX

GEOPEND VOOR: KOFFIE, LUNCH,
BORREL EN DINER!

SPECIALE
KINDERKAART EN
SPEELRUIMTE!

RESTAURANT TRIX | SCHELMSEWEG 1A
ARNHEM | RESTAURANTTRIX.NL

Bij de hand

Afvalkalender

Het jaaroverzicht voor het ophalen van afval van groen, rest en PMD is te vinden op de site van de Gemeente Arnhem: www.arnhem.nl via de zoekopdracht 'afvalkalender', u wordt dan doorgelinkt naar de website van proZero.

De rolcontainers worden met een grijparm opgepakt en geleegd. Zet de bak dus op straat met de wielen aan de straatkant. De blauwe rolcontainer (papierafval) wordt met hulp van vrijwilligers van muziekvereniging 'Eendracht' geleegd.

Gemeente Arnhem

Voor al uw vragen of klachten over de openbare ruimte kunt u dagelijks bellen met telefoonnummer 0900-1809. Of stuur een bericht via www.arnhem.nl/melding. Het voordeel hiervan is dat u van de voortgang van uw melding per e-mail op de hoogte wordt gehouden.

Wijkagent

De wijkagent voor Schaarsbergen is Hendrik Spoelman. Hij is te bereiken via het algemeen nummer 0900 - 8844 of via hendrik.spoelman@politie.nl

Uw buurt groener maken?

www.arnhem.nl/inwoners/wonen_en_milieu/Groenbeheer/uw_buurt_groener_maken

Gat in de weg? Kapotte straatlantaarn?

Knelpunten in de openbare ruimte kunt u snel en simpel melden via Fixi. Fixi is een landelijk platform. Ook de gemeente Arnhem maakt er gebruik van. Geef bij melding de locatie aan en voeg waar

Wijkteam Arnhem Noord-West

Voor persoonlijke ondersteuning of advies, bijvoorbeeld bij opvoeding, huisvesting, zorgen om inkomen of psychische problemen neem je contact op met het wijkteam: tel. 088-2260000 of www.wijkteamsarnhem.nl.

Team Leefomgeving Noord-West

Gemeente Arnhem werkt met teams leefomgeving (TLO). Voor Schaarsbergen is TLO Noord-West het aanspreekpunt met wijkmanager Timon Lammers. Dit team gaat graag met bewoners in gesprek over thema's en ambities die spelen in een wijk.

Team Leefomgeving Noord-West is te bereiken via: noord-west@leefomgevingarnhem.nl en telefonisch 026-3774841 (algemene zaken, Patricia Vleeming).

Cultuurmakelaar

Een cultuurmakelaar bemiddelt, ondersteunt en ontwikkelt initiatieven op het gebied van taal, kunst en erfgoed. De cultuurmakelaar voor Arnhem Noord-West is Merel van Velzen. U kunt haar benaderen met vragen, wensen en ambities op het gebied van kunst, taal en erfgoed. Contact: merel.vanvelzen@rozet.nl of 06 38 57 36 66

mogelijk een foto bij. Zo krijgt de gemeente de exacte locatie door en kan gericht actie worden ondernomen. Iedereen die iets meldt, wordt op de hoogte gehouden van de afhandeling. Voor meldingen: ga naar www.fixi.nl of download de Fixi-app in de App Store of Google Playstore. Het werkt snel, makkelijk en effectief!

Agenda

juni

• zondag 1	13-15 u.	Jachthoornblazers De Overlopers	hogeveluwe.nl/agenda
• donderdag 5	19-21 u.	Buurtgesprek Energie Schaarsbergen	arnhemaan.nl/agenda
• dinsdag 10	19-21 u.	Avondwandeling golfbaan Papendal (zie pag. 17)	edesegcpapendal.nl
• vrijdag 13	9-17 u.	Workshop prepareren kleine vogels	bosenfauna.nl
• zondag 15	13.30-16 u.	Struinen vanaf Schaarsbergen (reserveren)	hogeveluwe.nl/agenda
• dins.-vrij. 13-14	zie website	Masterclass boekbinden	openluchtmuseum.nl
• dins.-vrij. 17-20		Avondvierdaagse Schaarsbergen (zie ook pag. 31)	A4DSchaarsbergen@live.nl
• woensdag 18	16-17 u.	Kindercollege 'Zoveel pootjes'	burgerszoo.nl/kindercollege
• woensdag 18	19.30-21 u.	Avondlezing + 'Groene schatten'	burgerszoo.nl/avondlezing
• vrijdag 20	19 u.	Feestkapel Fkes bij afsluiting avondvierdaagse	eendrachtschaarsbergenarnhem.nl
• vrijdag 20	19-21.30 u.	Pubquiz 90 jaar park (inschrijven team 5 pers.)	hogeveluwe.nl/agenda
• zaterdag 21	13-16.45 u.	Huifkartocht door het park (reserv.)	hogeveluwe.nl/agenda
• zaterdag 21	13-16 u.	Wandelexcursie Hoge Veluwe en WOII (reserv.)	hogeveluwe.nl/agenda
• zondag 22	15-17 u.	Combiconcert met VIOS Hoenderloo	eendrachtschaarsbergenarnhem.nl
• woensdag 25	18.30-21 u.	Schaarsbergse schemerexcursie (reserv.)	hogeveluwe.nl/agenda
• donderdag 26	19.30-21 u.	Wijkconcert muziekvereniging (zie ook pag. 37)	eendrachtschaarsbergenarnhem.nl
• zaterdag 28	9-17 u.	Workshop introductie prepareren zoogdieren	bosenfauna.nl
• zaterdag 28	10-17 u.	Open Moestuindag (Moestuin de Pampel)	hogeveluwe.nl/agenda

juli

• zat.+zon. 5+6	11.30-16.30 u.	Weekend van het Paard	hogeveluwe.nl/agenda
• zondag 6	13-15 u.	Jachthoornblazers De Overlopers	hogeveluwe.nl/agenda
• woensdag 9	19.30-21 u.	Avondlezing + 'Op avontuur in het mangrovebos'	burgerszoo.nl/avondlezing
• vrij.-zat. 18-19	zie website	Masterclass cyanotype blauwdrukken	openluchtmuseum.nl
• zaterdag 19	13-16 u.	Wandelexcursie Hoge Veluwe en WOII (reserv.)	hogeveluwe.nl/agenda
• zondag 20	13.30-16 u.	Struinen vanaf Schaarsbergen	hogeveluwe.nl/agenda
• woensdag 23	18.30-21 u.	Schaarsbergse schemerexcursie (reserv.)	hogeveluwe.nl/agenda

augustus

• zondag 3	13-15 u.	Jachthoornblazers De Overlopers	hogeveluwe.nl/agenda
• zondag 17	13.30-16 u.	Struinen vanaf Schaarsbergen (reserveren)	hogeveluwe.nl/agenda
• woensdag 20	19.30-21 u.	Avondlezing + 'Inzoomen op zoo-zoogdieren'	burgerszoo.nl/avondlezing
• zat.-zon. 23-24	10-16 u.	Eigen heidebosje knippen	hogeveluwe.nl/agenda
• woensdag 27	18.30-21 u.	Schaarsbergse schemerexcursie (reserveren)	hogeveluwe.nl/agenda
• zaterdag 30	10.30-15 u.	Militaire prestatietocht te paard (MPTTP)	hogeveluwe.nl/agenda
• zaterdag 30	14 u.	Challenge zwerfafval rapen (start bij Dorpskerk)	schaarsbergen.nl

Bekijk ook de website!

Bezoek voor de laatste nieuwtjes en alle activiteiten ook zeker www.schaarsbergen.nl

BURGERS' OCEAN

Al 25 jaar het grootste koraalrif van Europa, gewoon in Arnhem!

Ontdek de dierentuin met een abonnement! Met een jaarabonnement bezoekt u Burgers' Zoo het voordeligst.

U heeft uw abonnement al na drie bezoeken terugverdiend!

burgerszoo.nl/abonnement

KONINKLIJKE
BURGERS' ZOO

